

Canvis tipològics en la codificació d'esdeveniments: els verbs complexos

Elisabeth Gibert-Sotelo
Universitat Rovira i Virgili

El pas del llatí a les llengües romàniques va suposar un canvi en la manera de codificar els esdeveniments. Aquest canvi s'ha posat en relació amb la distinció tipològica establerta per Talmy (1985, 2000). Així, se sol considerar que el naixement de les llengües romàniques va comportar el pas d'un sistema de marc satèl·lit (el llatí) a un sistema de marc verbal (el romànic) (Bartra i Mateu 2005; Acedo-Matellán 2006; Acedo-Matellán i Mateu 2009, 2013). Partint de les investigacions fetes a Gibert-Sotelo (2017a, 2017b, en premsa) i a Gibert-Sotelo i Pujol-Payet (2020), en aquesta conferència s'analitzaran els patrons derivatius que permeten formar verbs per prefixació i per sufixació, ja que tant els primers com els darrers han experimentat canvis pel que fa al tipus de base que incorporen i la seva interpretació (Crocco Galèas i Iacobini 1993; Iacobini 2010; Pujol Payet 2017). Es mostrarà que, en ambdós casos, s'observa una clara tendència evolutiva a posar el focus en la Trajectòria i el Fons (patró de marc verbal) en lloc de posar-lo en la Manera (patró de marc satèl·lit).

Referències

- Acedo-Matellán, Víctor (2006). Prefixes in Latin and Romance and the satellite-/verb-framed distinction. *Actes del VII Congrés de Lingüística General*, 1–20. Barcelona.
- Acedo-Matellán, Víctor i Jaume Mateu (2009). L'expressió dels esdeveniments de canvi: Del llatí al català. Dins Joan Rafel (ed), *Diachronic Linguistics*, 473–496. Girona: Documenta Universitaria.
- Acedo-Matellán, Víctor i Jaume Mateu (2013). Satellite-framed Latin vs. verb-framed Romance: A syntactic approach. *Probus* 25: 227–265.
- Bartra, Anna i Jaume Mateu (2005). Aspecte i prefixació verbal en català antic. *Caplletra* 39: 85–108.
- Crocco Galèas, Grazia i Claudio Iacobini (1993). Lo sviluppo del tipo verbale parasintetico in latino: I prefissi AD-, IN-, EX-. *Quaderni Patavini di Lingüística* 12: 31-68.
- Gibert-Sotelo, Elisabeth (2017a). Asymmetries between Goal and Source prefixes in Spanish: a structural account from a diachronic perspective. Dins Silvia Luraghi, Tatiana Nikitina i Chiara Zanchi (eds.), *Space in Diachrony*, 241–280. Amsterdam: John Benjamins.
- Gibert-Sotelo, Elisabeth (2017b). *Source and negative prefixes: On the syntax-lexicon interface and the encoding of spatial relations*. Tesi Doctoral, Universitat de Girona.
- Gibert-Sotelo, Elisabeth (en premsa). On the encoding of negation by Source prefixes and the satellite-/verb-framed distinction: Evidence from Latin and Spanish. *Linguistic Variation*.
- Gibert-Sotelo, Elisabeth i Isabel Pujol-Payet (2020). Derivación verbal y cambio tipológico: a propósito del latín *-izāre*. *Lingue Antiche e Moderne* 9: 109–132.
- Iacobini, Claudio (2010). Les verbes parasynthétiques: De l'expression de l'espace à l'expression de l'action. *De Lingua Latina* 3: 1-16.
- Pujol Payet, Isabel (2017). “Des verbes d'activité aux verbes de résultat: L'évolution des verbes complexes avec *-izar* en espagnol medieval et classique”. Pòster presentat en el *First International Symposium of Morphology*, Université de Lille (13–15 de desembre de 2017).
- Talmy, Leonard (1985). Lexicalization patterns: Semantic structure in lexical forms. Dins Timothy Shopen (ed.), *Language Typology and Syntactic Description, Vol. 3: Grammatical Categories and the Lexicon*, 57–149. Cambridge: Cambridge University Press.
- Talmy, Leonard (2000). *Toward a Cognitive Semantics*. Cambridge MA: The MIT Press.